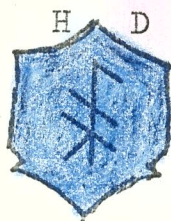

Den fra Skotland indvandrede

b o r n h o l m s k e S l æ g t D I C K .

Sander Dicks
Bomærke

Hans Dicks
Bomærke

Samlet og udarbejdet af K.Thorsen.

Afskrevet 1981 efter originalen.
E.K.

Den bornholmske Slægt D i c k er indvandret fra Skotland til Svaneke omkring Aar 1600. Det siges, at Slægten skal være kommet til Danmark ifølge med en anden Skotte Væver Kingo, Fader til den kendte Salmedigter Thomas Kingo.

De første, der nævnes af Slægten Dick i Svanike, er de to Brødre, Købmænd og Skippere Sander Dick og Hans Dick.

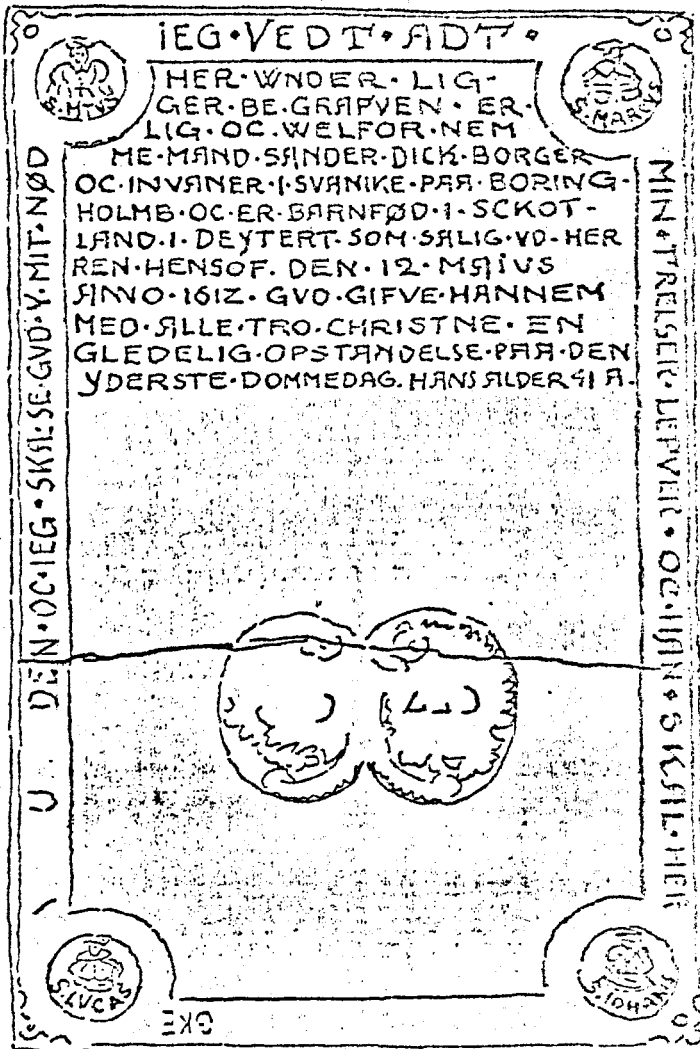
I Hammershus Lensregnskab 1611 findes indført: "Hans og Sander Skott i Svanicke (den sidste ogsaa kaldet Dicker) har solgt Danst (Danziger) Øl til Slottet." Paa en Kvittering er vist Hans Dicks foranstaaende Segl med et Bomærke, der antagelig skal forestille en Skibsmast.

I Svanike Kirke var to store Gravsten over Slægten Dich. Den ene lagt i Søndre Vaabenhus af Sander Dick har særlig Betydning, idet Indskriften nævner Fødebyen i Skotland. Stenen er heldigvis bevaret. (se næste side). Længe stod den i Enkefru Holsts Have, men er nu i rensset Stand ført tilbage til Kirkegaarden, rejst ved det nordlige Gærde. Den er c. 2 $\frac{1}{4}$ Meter høj og 1 $\frac{1}{2}$ Meter bred, og i Skikkelse med Indskrift som hosstaaende Tegning. Stenens nederste Halvdel, med bl.a. de to Vaabenprydelser i Midterfeltet, er saa slidt, at den derværende Skrift ikke kan tydes. Skikkelserne i de fire Hjørner er de fire Evangelister. Paa Stenen skrives Navnet Dick og Fødebyen Deytert.

Paa den anden nu forsvundne Sten skal ifølge Thuras Beskrivelse (1756) have staaet:

"Denne Sten haver ærlig Mand Hans Dick, Borger udi Svanike, ladet lægge her i Svanike Kirke formedelst sin egen Bekostning, under hvilken Steen hand med sin kiære Hustru Johanne Jensdatter, agter at huile deres Ben, naar Herren vil de skulle skilles fra denne Verden; nu her udhuggen 1622. Gud give det maa blive den christelige Kirke til Ære, oc os til Salighed. Amen! og døde Hans Dich d. Anno S. Johanne Hans Dichts døde 14 Sept. Ao. 1627, hvis Siæl Gud haver."

Hans Dick, som lagde sin Gravsten i levende Live, er ikke Selv anført død paa denne. Er mulig bortrejst eller død paa Havet.

SANDER DICKS GRÄVSTEN I SVANEKE.

*Sander Dicks gravsten er itly anført paa
 gravstenen. Den er sandsynlig gift
 som Evkes og findes i sin anden Mands
 gravsted.*

I. Sander Dicks Slægt.

Saavidt det kan ses, havde Sander Dick to Sønner David og Peder.

David Sandersen Dick nævnes 1634 som Skipper i Rønne, og "den 31. Marts 1635 gik han selvfemte over Isen fra Skaane til Bornholm, hvilket ikke var sket tilforn udi Mands Minde" skriver Degnen i Aakirkeby Rasmus Raufn 1671.

David Dick havde 2 Sønner: Sander og Albert eller Albret.

De var formodentlig begge Skippere; thi

"Sander Davidsen Dick af Bornholm fik 23. Maj 1662 kgl. Tilladelse til at indsamle ved Københavns Kirkedøre og hos Godtfolk Løsepenge for sin Broder Albret, der paa en Rejse fra Spanien var falden i Tyrkernes Hænder."

Sander Davidsen Dick var bosat i Svaneke og nævnes 1683 Byfoged. Hans Navn blev tilligemed andre fremragende Borgeres malet paa den nye Prædikestol, der dette Aar blev anskaffet.

Stamfaderen Sander Dicks anden Søn, den ovennævnte

Peder Sandersen Dick, Borger enten i Svaneke eller Hasle havde en Søn:

Sander Pedersen, Borgmester i Hasle, død 1639. Han nævnes ikke Dick, men var dog af Dick-Slægten. Med sin Hustru Sidsel havde han Datteren

Margrethe Sandersdatter, født 18-5-1635, død 28-7-1678, gift 3-11-1653 med Jens Pedersen Kofoed, Bornholms Befrier.

Hasle Borgmesteren havde desuden en Søn:

Mogens Sandersen (Dick), Gadebygaard, Østermarie. Han var gift med en Søster til Borgmester Peder Lauridsen i Rønne.

Deres Søn:

Sander Mogensen (Dick) opbyggede 18. Selvejergaard, Sandemandsgaard i Knudsker, der tilligemed 16. Slg. Rabekkegaard ejedes af hans Morbroder, den ugifte Skipper Hans Lauridsen i Rønne. Han var undervejs med en Ladning Fødevarer 1658 sluppet forbi Fjenden og kommen til Tønsberg, hvor han blev Tolder og derfra oversendte Sander Mogensen Dick Gavebrev paa begge disse Gaardstæle. Heraf opstod en Retssag, idet en anden Søstersøn af Hans Lauridsen, Villum Clausen (ham der skød Printzenskjold) paastod sig arveberettiget i Gaardene. Sagen endte saaledes, at Sander vandt den 18. og Villum frakøbte ham hans Adkomst til den 16. Slg.

2. Kirstine Margrethe Dick, gift med Peder Nielsen Holm,
 Daglejer, Rønne. 2 Børn: a - b.
 se nederst på siden:
 a. Karen Margrethe Holm, født 15-11-1827.
 b. Peder Jensen Holm, født 8-6-1833, død spæd..

(se side 4:)

- X. Mogens Jørgensen Dick, Borger i Rønne.
 Hans Enke boede 1781 Matr.Nr.219 i Stettestræde. Det er Ejendommen nu tilhørende Murmester Carl Lau og Stedet der syd for. Mogens Jørgensen Dick havde en Søn:
Jørgen Mogensen Dick, døbt i Rønne 26-3-1773, død 25-11-1835, 73 Aar gammel. Han var Konstabel ved Bornholms Milits Artilleri og oppebar i ældre Aar Pension. Han ejede og beboede Matr.Nr.307 - det er Ejendommen tæt nord for det gamle Jernbane-Kontor i Storegade, siden ombygget til Doktorvilla.
 Jørgen Mogensen Dicks Søn:
Hans Jørgen Dick, Fisker i Rønne, var født 1812, død 15-3-1857. Han forulykkede paa en Fisketur ud for Nørrekaas sammen med Fiskerne Hans Jensen Holm og Niels Peter Jensen.
 Hans J.Dick ejede og beboede sin Faders tidligere Hus Matr. Nr.307.
 Hans Jørgen Dick blev gift 1.Gang 26-11-1832 med Hedvig Kirstine Wibe, født -5-1807, død 1849, Datter af Peder Hansen Wibe, Pottemager i Rønne.
 2.Gang blev H.J.Dick gift 11-3-1850 med Ane Dorthea Vallentin, Enke efter Fisker Peder Vallentin, der omkom paa Søen 17-2-1844.
 I første Ægteskab havde Hans Jørgen Dick følgende Børn:
 1. Hans Christian Dick, født 19-9-1831, Fisker, Nørrekaas.
 2. Bertha Cathrine Dick, født 26-8-1836,
 gift i København med Postbud Philip, født i Tyskland.
 3. Jørgen Mogensen Dick, født 3-10-1838, død 1874,
 Sømmand i Rønne. Ugift.
Hans Christian Dick, født 19-9-1831, død 1875,
 gift 15-10-1851 med Louise Olsen, født 21-1-1832, død 14-1-1909.
 1. Hans Gotfred Dick, født 1852, 6/3 Børn: 1 - 4.
 død 1924, udvandret til Amarika.
 Gift med Abbie A.T.Dick. Ingen børn.

efter 2 øverst:

3. Christian Dick.

4. Margrethe Kirstine Dick, født 1805, gift 18-11-1836 med Adolph Frederik Helman, født 1815.

2. Julius Christian Dick, født 20. Januar 1854.
Rejst til Amerika i 16 Aars Alder. Siden intet hørt fra ham.
3. Karen Marie Dick, født 4. Oktober 1855, død 1925.
Gift med Smed Schäfer i Odense, siden København, død 1915. Flere Børn.
4. Anne Sophie Dick, født 24. Maj 1859. I Amerika.
Ugift. Adopteret i Boston af Mr. Bixby.
5. Jørgen Andreas Dich, født 4. Februar 1868,
Styrmand, siden Lods i Rønne.
Gift 29-5-1894 med Vilhelmine Frederikke Andersen,
født 8-11-1878, Datter af Hans Andersen, Fisker,
Rønne, og Hustru Anna Flade. Børn: a - c.
 - a. Hans Andreas Vilhelm Dick, født 29-7-1895, død 1919, Maskinmester Rønne Elektricitetsværk.
(Gift med Jenny Pedersen, Datter af Fisker Pedersen, Vang.
 - b. Alfred Christian Dick, født 18-4-1898,
Maskinmester, København.
Gift 1-11-1927 med Elise Hansen fra Frederiksberg.
 - c. Janus Theodor Dick, født 4-12-1900,
Maskinmester, Rønne.
6. Janus Ludvig Dick, født 4-7-1870, død 1903.
Styrmand, Rønne.
Gift med Hansine Andersen, død, Datter af Joh. Andersen, Havnearbejder, Rønne.
7. Philip Theodor Dick, født 17-7-1872, død 1913,
Styrmand, Rønne.
Gift med Christine Cecilie Møller. Børn: a - c.
 - a. Abbie M. Dick, Ekspeditrice, Rønne.
 - b. Knud Dick, Keramiker, Rønne.
 - c. Hans Chr. Dick, Styrmand, Rønne.

Hans Dicks Slægt.

Stamfaderen H a n s D i c k i Svaneke havde i Ægteskab med Johanne Jensdatter en Søn:

Eske eller Eskild Hansen Dick, der 1645 nævnes som Byfoged og Byløjtnant i Svanike. Var med i Kampen paa Malqværn Skansen mod Svenskerne, da Nexø blev indtaget og Bornholm overgivet til General-Admiral Wrangel.

Han havde en Søn:

Hans Eskildsen Dick, der 1701 er nævnt Kirkevæрге i Svaneke. "Han bar Omsorg for, at Kirkens ene Klokke dette Aar blev omstøbt."

Dennes Søn:

Eskild Hansen Dick, var 1689 Borger i Nexø, og samtidig Ejer af den tilstødende 22.Selvejergaard, Langedeby, Bodilsker.

Han havde 2 Sønner:

Hans Eskildsen Dick, Borger i Nexø, født 1699, død 1762, 63 Aar gammel, og

Jens Eskildsen Dick, der arvede 22.Selvejergaard i Bodilsker, og havde en Søn:

Eskild Jensen Dick, født 1725, død 1796, begravet 20-9-, 71 Aar gammel, Gaardejer, 26.Selvejergaard, Bækkegaard, Østermarie.

Gift 1.Gang 1755 med Sidselle Nielsdatter, Datter af Niels Pedersen, Gadebygaard, Østermarie, og Enke efter Hans Esbersen, 26.Slg., død 1749. Hun døde 1765.

Eskild Jensen Dick flyttede da til Gudhjem, overladende Bækkegaard som et brugeligt Pant til Jens Koføed Larsen.

Eskild J.Dick indgik nyt Ægteskab i Aug.1766, da han betaler 3 Daler til Rønne Hospital for Giftermaal med nærbeslægtet.

Efter anden Hustrues Død blev han gift 3.Gang (1-6-1776) med Karen Kirstine Pedersdatter.

Eskild Jensen Dick havde følgende Børn: 1 - 7.

1. Hans Eskildsen Dick, fik 1765 som Barn tilkendt Sædes- og Adgangsretten til 26.Slg. Østermarie.

2. David Eskildsen Dick,
havde en Søn:

Eskild Davidsen Dick, der 1834 og 1846 nævnes som Ejer af 42.Selvejergaard, Egeskovsgaard, Østerlars.

Han havde en Søn:

Peder Eskildsen Dick, født 7-3-1826, Ejer af 42.Slg. død 31-12-1852, dræbt ved Vaadeskud under Jagten. Et Gravminde over ham paa Østerlars Kirkegaard er nu i Bornholms Museum.

Han havde en ældre Søster Cecilie Margrethe Dick født 1814.

3. Andreas Eskildsen Dick, nævnes 1794 som Skibskaptajn i København. Kom i Aug. dette Aar med sit Skib med en Ladning Stykgods fra Bordeaux.

4. Peder Eskildsen Dick, Købmand og Styrmand i Rønne.

Gift med Kirstine Kathrine Kjøller. Siden i mange Aar Skolebestyrerinde.

Børn: a - b.

a. Eskild Christian Dick, født 7-6-1810, død 9/12 s.a.

b. Carl Peter Dick, født 19-9-1818, død i København 1859, Student, cand.phil. Medarbejder ved "Kjøbenhavnsposten." Skrev som Skolediscipel i Rønne lærde Skole et Digt: "Drapa om Jomsborg." Var ugift.

Student Dich faar 1841 12 Rigsbankdaler for at have renskrevet en Adresse til Kongen, overrakt af en Deputation ved Tronskiftet.

5. Louise Eskildsdatter Dick, født 1777, forlovet 1808 med Hans Andersen Thisted, Sømand, Rønne. Lyst 1.Gang 15-5-1808. Forlovere: Capitain von Barm og Allerius Bøssesmed. Efter 2.Gang Lysning kom Thisted ombord paa von Barms Kanonbaad. Den sprang i Luften i en Battaille ved Hasle og alle dræbtes.

Louise Dicks og Hans Thistedes Søn:

Hans Anders Thisted, døbt i Rønne 5-2-1809, fik kongelig Bevilling til at regnes ægtefødt.

Louise Dick gift 2.Gang 1809 med Jørgen Pedersen, Bøssesmed, Rønne, født 1784. De flyttede 1814 til Tikjøb Sogn paa Sjælland; han fik Ansættelse ved Hærens Fabrik i Frederiksværk.

De havde følgende Børn, født i Rønne:

Anne Cathrine Pedersen, født 1810.

Eskild Peter Pedersen, født 3-10-1813.

6. Sidselle Eskildsdatter Dick, døbt i Østerlars 26-8-1778,
gift 27-9-1794 med Jens Espersen, Bestyrer paa Poulsker
 Præstegaard, siden 9.Selvejergaard, Markeregaard, Poulsker.

De havde 2 Sønner:

Eskild Jensen Dick, Gaardejer, 6.Selvejergaard, Tjørneby,
 Poulsker, 1834 og 1846.

Anders Jensen Dick, født -6-1797, død 30-10-1882,
 Avlsbruger 2.Frivornedehus, Pedersker.

Gift med Engel Margrethe Jensdatter Kofod, født 1-9-
 1797, død -10-1888.

De havde en Søn:

Jens Andersen Dick, Pilegaards Parcel, Pedersker.

7. Karen Eskildsdatter Dick, døbt i Østerlars 16-4-1780,
 død 3-2-1837,
gift 28-3-1801 med Jens Michael Jensen i Svaneke, Artilleri-
 konstabel. Ved Salutskydning 1804 mistede han alle Fingre
 paa begge Hænder, og oppebar Pension.

De havde en Søn:

Hans Jensen, født 17-12-1803, død 30-1-1887, Skrædder
 og Landmand paa Overskudsjorden i Poulsker;

gift 8-3-1828 med Maren West, født 6-5-1807, død 19-2-
 1862.

- o - o - o -

Af Hans Dicks Slægt er desuden:

Hans Dick, Fisker i Nexø.

hans Søn:

Peter Christian Dick, født 10.Marts 1865, Dampskibs-
 kaptejn, Nexø.

hans Søn:

Henry Peter Christian Dick, Toldassistent, Rønne,